

MAGYARÁG

Németország és Olaszország is követik Portugália példáját

és megszakítják a diplomáciai viszonyt a madridi kormánnyal
A semlegességi bizottság hat pont kivételével elfogadta a német választ a szovjet vádakra

Lisszabon október 25.

Beszámoltunk már arról, hogy Portugália miután bejelentette, hogy megszakítja Spanyolországgal a diplomáciai összeköttetést, intézkedett, hogy a spanyolországi portugál követ azonnal szálljon hajóra. — Ugyanakkor kiadták a lisszaboni spanyol követ utlevelét is.

Páris október 25. —

Franciaországban az a hír, hogy Portugáliának az az elhatározása, amellyel megszakította Spanyolországgal a diplomáciai összeköttetést igen mély benyomást keltett.

Párisban számolnak azzal, hogy Portugália, a közeljövőben elismeri a burgosi kormányt. Lehetséges, hogy Portugália tetét, Német és Olaszország is követi.

London október 25

A semlegességi bizottság tegnap ismét nagyon fontos ülést tartott. Az ülésen Plymouth lord elnökölt és a gyűlésre még nem érkezett meg a portugál válasz, csak az esti órákban repülőgépen érkezett meg.

A semlegességi bizottság ülésével nagy részletességgel foglalkoznak a lapok. Először a német válasz jegyzékkel foglalkozott a bizottság. Az előterjesztett német válaszjegyzéket a bizottság 2 pont kivételével teljes egészében kielégítőnek találta. A 2 pont ra vonatkozólag a német megbízott Bismarck herceg bejelentette, hogy haladéktalanul megszerzi a kívánt adatokat.

Ez után a szovjet válaszára került a sor, azokra a vádakra vonatkozólag, amelyek Németország terjesztett elő Szovjet-országgal ellen. A szovjet nem tér ki az egyes esetre, hanem általánosságban válaszol és hangsúlyozza, hogy a be nem avatkozási szerződés értéktelen papírrongy és annak betartására a Szovjet sem érzi magát kötve, mint más államok.

Zsidóellenes kilengések Bagdadban

Bagdadból jelentik: Az iraki mohamedánok zsidóellenes blokkba tömörültek. Az utóbbi időben nagyon sok zsidót megölték. A zsidók az események miatt két napos tiltakozó sztrájkot rendeztek.

Moysky szovjet megbízott azután ismét rátért Moszkva azon javaslatára, amellyel kérték, hogy a portugál kikötőket vegyék felügyelet alá. Plymouth elnök ajánlata ezt a kérdést a portugál válasz jegyzék megérkezése utánra halasztották.

A portugál kiküldött tiltakozott az ellen, hogy ezzel a javaslattal egyáltalán foglalkozzanak és áthidaló indítványt tett. — hogy lehetne hatályosabbá tenni a be nem avatkozási egyezményt. Ezt az ajánlatot a francia megbízott is helyeselte.

A rádió felszólította a fegyverforgató

lakosságot, hogy szabad óráiban fegyvergyakorlatokat tartson, az asszonyok pedig forró vízzel fogadják a fővárosba ochatoló felkelőket.

Madridból érkező legújabb jelentések szerint a madridi rádió ma reggel jelentette, hogy a felkelők első repülőgépei megjelentek Madrid felett.

Malaga közelében tengeri csata folyt két kormányhajó és a felkelők csatahajója között. A felkelők hajója — annak ellenére, hogy repülőgépek is támogatták — súlyosan megsérült.

Nagy öröm az olasz fővárosban Hitler nyilatkozata miatt

Róma okt. 25.

Rómában futótűzként terjedt el annak a híre, hogy a III. Birodalom elismerte Olaszország afrikai impériumát. Az olasz nép lelkesedése és öröme határtalan. Al-

lánosságban hangaztatják, hogy Hitler gesztusa rendkívüli jelentőséggel bír. — Hangsúlyozzák, hogy Hitler ezuttal példát mutatott a többi államoknak.

A Marzescu rendtörvény alapján

Elítélt az oradeai tábla két satu-marei szocialistát

Oradea okt. 25

Calugaru Marin CFR alkalmazásban lévő lakatos ez év szeptemberében részt vett egy Sigheten megtartott szocialista gyűlésen és ott nagy beszédet tartott. A beszédet magyar nyelvre Volatsek Lajos fordította le.

A beszédet Repede Traian komiszár igazgatónak találta az állam rendje ellen és jegyzőkönyvet vett fel. A jegyzőkönyv alapján a sighet-i törvényszék úgy Calugarut, mint Volatseket 3 hónapi börtönre és 2500 lei pénzbírságra ítélte. A vádlottak felbeveztek, mert a törvényszék nem a védelem tanult, hanem a komiszárt eskette meg. Felelő beszéd folytatán foglalkozott az oradeai tábla

ezzel az ügygel és a vádlottakat dr. Popa Livius és dr. Kalas László védtek. A tábla azonban bűnösnek mondta ki a vádlottakat és a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

Betiltottak egy németellenes kiállítást Hollandiában

Antwerpenből jelentik: A holland kommunisták egy kiállítást rendeztek parancsuralmi olimpiász néven. A holland kormány a kiállítást most betiltotta mert a kommunisták a német olimpiászt gúnyolták ki.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

Az őszi és téli szezon
szövet
újtonsággal

Nézzé meg
kiállításunkat
a Keresk. Csarnok őszi vásárán

rendkívül
olcsó
árakban

KATZ POSZTÓ áruházban
Oradea
Str. Avram Iancu 1.

Szilágyi József találmányának világsikere

Tömegesen rendelik meg a korszakalkotó áramfejlesztő gépet

Az oradeai Kereskedelmi Csarnok őszi vásárának legnagyobb szenzációja — két-ségkívül Szilágyi József mai őszi származású technikus találmányának kiállítása.

Ugyanis ez a találmány oldotta meg a falvak, tanyák, magánházak rendkívül olcsó kényelmes és egészséges villágítását.

A találmány iránt óriási az érdeklődés az ország minden részéből érkeznek érdeklölők, akik mind kíváncsiak arra, hogy igaz-e az, hogy egyetlen gombnyomással működésbe lehet hozni egy olyan kis gépet, mely egy egész falu, egy egész tanya villanyvilágítását ellátja.

S aki megnézi a találmányt meggyőződik a valóságról sietve rendel meg a gépet, amely a villamosság történetében ténylegesen korszakalkotó.

Elég volna csupán csak annyit is mondani a találmányról hogy mikor a városi tanácsal Bazili Mihály az oradeai villamosművek igazgatója megtekintette — azt mondta róla, hogy: ez a villanytelepek legnagyobb konkurensét

S kell e ennél nagyobb dicséret?

Bucuresti-i szakkörök is a legteljesebb elismeréssel nyilatkoztak a fővárosban is kiállított találmányról s azonkívül külföldi szakemberek is tömegesen érdeklődtek a gép iránt.

Mi csak örülni tudunk annak, hogy Bihormegyéből, ahonnan már nem egy híres ember neve került ki a nagyvilágba, ismét új név kerül a hír szárnyára — Szilágyi Józseffé a feltalálóé.

Selymet csempészet a bucarestii angol követség titkára

Bucuresti október 25.

Érdekes csempészési bűnpör tárgyalását kezdte meg az illovi törvényszék. Az elmúlt év őszién történt hogy egy diplomáciai pecséttel ellátott bőrönd érkezett meg a bucarestii Gara de Nord-ra. A hatóságok előtti gyanús volt a bőrönd és azt dacára annak hogy az külföldi diplomata tulajdonát képezte, felbontották. Hamarosan kiderült a gyanu jogosultsága amennyiben a bőröndben, amelynek tartalmaként könyveket jelöltek meg, értékes selyem volt. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a bőrönd Forter Normand, a bucarestii angol követség titkára számára érkezett.

Ebbe az ügybe belekeveredett egy Pregler-névű bécsi kereskedő és egy Sonntag ne-

vű bucarestii-i magánhivatalnok is.

Megállapítást nyert, hogy a bőrönd megérkezése előtt Forter Normand követségi titkár hivatalos átiratban kért engedélyt a vámmentes behozatalra, azzal az indoklással hogy könyveket hozat magának Angliából, egyben azt is kérte, hogy mentse fel a kötelező vámvizsgálat alól.

A bíróság előtt a vád képviselője úgy a követségi titkár, mint az ügybe belekeveredett két másik személy súlyos megbüntetését kérte, a védelem azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem annyira csempészésről, hanem — téves vámbeljelentésről van szó. A bíróság holnapra halasztotta az ítélet hirdetését.

Tizennyolcmillió márkát örökölt egy ven parasztgazda

Nauheim okt. 24.

Egy nyolcvankétéves nauheimi parasztgazda hatalmas örökséghez jutott. Öt évvel ezelőleg az Egyesült Államokban meghalt Henriette Garret német származású dúsgazdag asszony, aki tizennyolcmillió márká értékű örökséget hagyott hátra.

Öt éven keresztül hiába keresték az örököst, míg most aztán a külföldi németek egyesületének Stuttgartban székelő központja ráakadt az örökösre és pedig Johan Peter Christian Schaffer nyolcvankétéves parasztgazda személyében. A szerencsés az

örökös egykedvűen fogadta az örökség híreit. Világéletében szegény ember volt. Nauheimben ismert ember Christian Schaffer, mert hosszú éveken keresztül tagja volt a városi tanácsnak és az evangélikus egyház előjáróságának.

Agg kora ellenére hozzátartozóinak segédkezik egy fűszerüzletben s azonkívül Nauheim közelében egy kis gazdasága is van, amelyet még mindig maga vezet. Foglalkozását a nagy örökség ellenére sem adja fel.

A kutyá és villany játéka három ember halálával

Lisszabon okt. 24.

Portugalia egyik kis városában. Bragában, a magasfékvésti villanyáram drótja elszakadt és egy vaskertésre esett, amelyhez a háztulajdonos kutyája oda volt láncolva. Az áramütések következtében a kutya rángatózni kezdett, mire a háztulajdonos unokahuga a szerencsétlen állat megmentésére sietett. Le akarta oldani a láncot, azonban abban a pillanatban a villanyáram ütéstől holtan rogyott össze.

A kertész felesége és egy arrajáró munkás igyekezett most már a leányt biztonságba helyezni. Az áram őket is megölte. Csodálatosképpen a kutyának semmi baja nem történt, aminek az a magyarázata hogy bőr nyakörve szigetelőként hatott.

Regényünk mai folytatása anyagtorlódás miatt következő számunkban jelenik meg.

Mindenszenti gyertya
negyedkiló 12 lei
Aszódinál Sas-palota

Miért halt meg a kis borbélyinas?

Pétervárad okt. 25.

Szilveszter Fritz 16 éves borbélyinas még a nyáron a Begába fullt. Akkor az volt a feltevés hogy a kis inas nem tudott uszni és így fulladt meg. A törvényszékhez most érdekes feljelentés érkezett. Jung Mihály, aki nevelőapja volt a kisfiúnak feljelentést tett, amely szerint a kisinas öngyilkosságot követett el és pedig azért, mert K. V. borbélymester, akivel a fiú alkalmazva volt, brutálisan bánt vele és valósággal halába üldözte.

A feljelentés szerint a nevelő apa tanukkal kívántja ezt igazolni. A kisfiút sokszor úgy összeverték és vasrudakkal ütötték, hogy mozdulni sem tudott. A hatóság mindezenre vizsgálatot indít ebben az ügyben.

Szőnyegszövéshez
felvető
lészövő **gyapjuonal**
legolcsóbb **Marcus** szőnyegszövődeben Oradea, Str Avram Iancu 11.

Hízott sertések vasuti balesete

Satu-Mare okt. 25.

Különös vasuti baleset áldozatává esett két hízott sertés, amelyeket a halmei vámhatárokon keresztül többérmagukkal vagonba rakva küldtek Németországba. A CFR rozoga sertésszállítókoszikat küldött a szállító cég rendelkezésére és így történt, hogy két hatalmas súlyú koca a meglazult, korhadt deszkák között keletkezett résen kiesett a robogó vonatból.

Az egyik Diósig környékén zuhant ki. Többé nem is találták meg, valószínűleg a környéken lakó cigányok csaptak lakomát belőle. A másik sertés Valea lui Mihai közelében esett ki a vagonból de csak az egyik lába tört el. Így bicegett be az állomásra, ahonnan azonnal ntézkedtek a Satumare felé közlekedő vagonok oldaldeszkáinak megjavításáról. A halmei vámhivatal jegyzőkönyvet vett fel a nem mindennapi vasuti balesetről.

Moga Matei iparost választotta elnökévé az oradeai Munkakamara nagytanácsa

Meglepetések az alakuló ülésen

Oradea okt. 28.

Vasárnap délelőtt iktatták be a Munkakamara választott tanácsát. A beiktatáson résztvettek a sa'aji, satu-marei és oradeai tanácsosok és pótagok, számszerint nyolcvan.

A beiktatáson Popescu aradi munkügyi inspektor elnökölt. Az eskütétel után Popescu inspektor szép beszédben figyelmeztette a tanács tagjait a rájuk váró feladatra.

Jonescu megyei főügyész Bancila prefektus üdvözlését tolmácsolta, Muth Gyula kormánybiztos, pedig azt javasolta, hogy válasszák meg elnöknek Samarieneanu Mihályt, az eddigi elnököt. Legnagyobb meglepetésre azonban a munkatanácsosok titkos szavazást kértek és Chis Péter kijelen-

tette, hogy az ő jelöltjük Moga Matei iparos. A titkos szavazás során

Moga Matei 32, Samarieneanu Mihály 5 szavazatot kapott, egy szavazat érvénytelen volt.

Popescu inspektor üdvözölte Matei elnököt aki röviden válaszolt, majd a szekcióelnökök és alelnökök megválasztására került a sor.

A munkásszekció elnökévé közfelkiáltással Chis Pétert, alelnökké Pop Alexandrut választották. Az iparos szekció elnöke Motiu Iian, alelnök Balog Alexandru lett. A magántisztiselnökök elnökévé Hentiu Ludovicot választották.

Délután került a sor a különböző delegációk megválasztására. A satu-marei fiók vezetőjévé Milinor mérnököt, a zalaui fiók vezetőjévé Ducos Gavrilát választották meg.

SPORT

Az első télidőben a Venus a másodikban a Cao volt jobb

Cao-Venus 2:2 (1:2)

A CAO-Vénus mérkőzést gyönyörű időben, hatalmas közönség előtt játszották le. A mérkőzés igen látványos volt és magas szinten mozgott. Igaz, hogy a szép játékot az egyik félidőben a CAO a másodikban a Vénus produkálta. Az első félidőben csak a Vénus látott a pályán, azt csinálták, amit akartak és különösen Humis páratlan dolgokat csinált. Szünet után a CAO nagyszerűen játszott, ekkor a Vénus elkezdett védekezni és ha egy kis szerencséje van a CAO-nak, akkor győztesen hagyja el a pályát.

Már az első percben vezetéshez jut a CAO Albu révén Bodola és Rónai szorongatják a bekk hátrajátszik, Jordachescu már kijött és a labda a felső sarokban köt ki. (1:0). A Vénus szépen fejlődik fel és jobb, mint a CAO. Gruin beadására Petea 16-osról lök rá és a labda a belső kapufától a hálóba vágódik. (1:1) A sorzatos táma-

dások eredménye Gruin beadása, Dávid rosszul megy ki, s a beadást Ene az üres kapuba lövi (1:2).

Szünet után új CAO és új Vénus jön ki. Most a CAO jó és a zöld-fehérek szoronganak Geczó kitűnő beadását most Kocsis fejezi a hálóba (2:2) Gól után is vágig a CAO a jobb és állandóan támad, de a Vénus emgmenekül az újabb góltól.

A Vénus az első félidőben ragyogó volt Humis remek, Albu és Sfera fölényesen biztosak, Petea veszélyes. Szünet után eltűntek. A CAO-nál az első félidőben mindenki csapni való volt. Egyedül Spielmann dolgozott. Szünet után, feljavulak, Geczó, Juhász, Sarkady, Kovács és Bodola. Ekkor sem csillogak, csak jól játszottak. És így is sokkal jobbak voltak, mint a Vénus. Kocsis helyzetéből egy szezonra való meccset lehetett volna nyerni. Tope Jonescunál jobb nem beszélni.

Nemzeti Bajnokság

CFR-Ripensia 5:2 (3:2).

A CFR azzá fejlődött, aminek indult, nagy csapat lett. A nagy formában levő fölényesen legyőzte. Bogdan lőtte az első gólt. Wetzter öngóllal egyenlített. Ciolac egy jogosulatlan 11-esből vezetést szerzett a Ripensiának. De „egyenlített” a bíró is és Barbu 11-eséből 2:2 lett az eredmény. Schwartz gólját nem adta meg a bíró Lengyel gólját védhetetlen. A végeredményt 2 góllal — a mezőny legjobbjára — Auer állította be.

Gloria-Unirea Tricolor 3:2 (2:0).

Az obori pályától távol Aradon is veszített az Unirea Tricolor. Rohan és Mercea góljai val 2:0-ra vezettek a Glória Sonny Niculescu, majd 11-esből Jordache egyenlített. Az utolsó pillanatban jogosulatlan 11-esből szerzi meg a győztes gólt Dobra.

Victoria-Universitatea 2:1 (0:0) A cluj-i helyi derbit a Victoria nyerte. Az első gólt Ploesteanu lőtte, de Felecan két gójával győzelemhez jutott a Victoria.

Magyar Bajnokság

Ferencváros-Szeged F. C. 1:1 (1:1) — Elénk változatos játék Korányi II gólját 3 perc múlva egyenliti a Fradi. Tancos kórnerét kiüti Pálkás, és Toldi befejezi.

Ujpest-Haladás 7:1 (4:0) A szombathelyi amatőr csapat elfogódtan játszott — Ezt kihasználta az Ujpest, Zsengellér (4) —

Vincze (2) és Kállay góljára Szabó választott.

Hungária-Erzsébet Soroksár 10:0 5:0. A Hungária úgy játszott a gyenge Erzsébettel, mint macska az egérrel. Félidőnként 5-5 gólt lőtt Cseh (4) Kardos (3) Titkos (2) és Turay 1 lőtték a gólokat.

Nemzeti-Kispest 4:2 (3:3). Ugyátszó, hogy a Kispest simán győz e helyett a Nemzeti Molnár (2) Kisalgi és Kiss góljával győzött Fenyvesy és Déry góljai ellenében.

Elekromos-Bocskay 2:1 (2:0). Az amattörök már elfutottak Szendrődy és G. Tóth góljaival és csak Hajdu tudott válaszolni.

III. Kerület Budafok 2:2 (2:0) A III kerület az első pontját szerezte.

APRÓHIRDÍTÉS

Allandó olvasóink használják e a hirdetés tombola szelvényeket

POSTA

Urak! Olcsón, jól ruhazkodhatnak, részlete is Tóbiás szabóságánál, Piata Bisericii.

Harmincötéves jobb cipésziparos háziaságot kötne oly 25-40 év körüli leánnyal, vagy asszonnyal, kinek vidéken háza, vagy birtoka van. Márton Péter Lupeni, Str. Paris 14. 6819

ÁLLÁS

Könyvkötészetbe tanulóleányt felvesz a Pásztor Ede cég. 6521

Toll munkában jártas leányokat felvesznek. Str. Dr. Popa George 14. (Colonia Keztyüs-Bernáth, Venetia). 6707

Ujságárut helyben fix fizetéssel és percenttel bevezetett helyre felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Jómodoru varrni, kézimunkálni tudó jobb leányt szobaleányi teendők elvégzésére keres kevéstagu uricsalád. Csaiadás bánásmód, állandó kellemes otthon. Cím a kiadóhivatalban. 6829

Díótörő munkásműk azonnali munkára felvétetnek Adler, Str. Aurel Vlaicu 20. az udvarban, ugyanott házakhoz is adunk ki. 6825

Ujságárusoknak jó keresettel felvesszünk megbízható egyéneket, lehetőleg családosokat a Magyarság árusításához, úgy helyben és Oradea környékére, valamint az ország minden magyar lakta helyére. Jelentkezni a kiadóhivatalban személyesen, vagy írásban lehet.

VÉTEL-ELADÁS

Maradék szövetek öltöny, kosztüm, és téli kabát méreteken, gyapjú georgette és téli mosóru olcsó maradék árban. Ep. Pavel 27.

Sírkoszorúkhöz selyem krepp virágpapírok szép színekben nagy választékban olcsó árban kaphatók Pásztor Ede cégnél. 6771

Veszek színes madártollakat és fácán tollat. Fajbaromfi tenyészet Oradea Strada Franceza 12. 6636

Eladó ház Josia telepen szoba, konyha, bekerített udvarral, kuttal. Josia telep 70 utca 64. szám. Buzgó ujságos. 6801

Lakóbejelentő és házberszerződés nyomtatvány kapható Pásztor papírkereskedésben.

KÜLÖNFÉLE

Kovács munkákat autó és kocsirugókat legolcsóbban készít edző kemencéivel ellátott műhelyében Szigyártó János, Str. Decebal 42. 6826

NYOMATOTT KIADÓTULAJDONOS PÁSZTOR EDE CÉG KÖRFORGÓGEPEI ORADEA.

Telefon: 380.

MAGYARSÁG

4 oldal

1936 október 27.